

Sygn. akt III KO 130/15

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński (przewodniczący)

SSN Rafał Malarski

SSN Dorota Rysińska (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 13 kwietnia 2016 r.

wniosku obrońcy **J. A. Z.**

o wznowienie postępowania kasacyjnego **zakończonych postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2015 r., sygn. akt III KK 303/15**

p o s t a n a w i a:

- 1. pozostawić wniosek bez rozpoznania;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego.**

UZASADNIENIE

We wniosku o wznowienie postępowania kasacyjnego w sprawie III KK 303/15, żądającym „skierowania sprawy na rozprawę kasacyjną”, obrońca skazanego J. A. Z. podniósł naruszenie w tym postępowaniu przepisu art. 40 § 1 pkt. 6 k.p.k., stanowiącego uchybienie określone „w art. 439 § 1 k.p.k.”, polegające na tym, że jeden z sędziów zasiadających w składzie Sądu Najwyższego, który postanowieniem z dnia 26 listopada 2015 r. oddalił jako oczywiście bezzasadną kasację, wniesioną na korzyść skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 23 marca 2015 r., sygn. akt VIII Ka [...], był uprzednio – w tej samej sprawie J. A. Z. – członkiem składu orzekającego Sądu Najwyższego, który wyrokiem z dnia 15 listopada 2013 r., sygn. akt III KK 227/13, uchylił wyrok Sądu Okręgowego w B. z dnia 12 grudnia 2012 r., sygn. akt VIII Ka [...], i przekazał sprawę do ponownego

rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Z powyższego wnioskodawca wywodzi niezbadanie tak w niniejszym postępowaniu kasacyjnym w sprawie III KK 303/15, jak i w toku prawomocnie zakończonych procesu, kolejnego uchybienia z kategorii bezwzględnych przyczyn odwoławczych, a to określonego w art. 439 § 1 pkt. 8 k.p.k.

W pisemnej odpowiedzi na ten wniosek, prokurator Prokuratury Generalnej wniósł o jego pozostawienie bez rozpoznania, jako niedopuszczalnego z mocy ustawy.

Analizując przedstawione okoliczności procesowe, Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Całkowita bezzasadność sygnalizowanego przez wnioskodawcę naruszenia w postępowaniu kasacyjnym przepisu art. 40 § 1 pkt. 6 k.p.k. – odnoszącego się wyłącznie do wypadku, gdy sędzia rozstrzygnął o środku odwoławczym, wniesionym od orzeczenia, które zostało wydane z jego udziałem – jest oczywista. Oceny tej w najmniejszym stopniu nie zmienia podnoszony przez wnioskodawcę fakt, że złożony przez niego wniosek dotyczy postępowania kasacyjnego a nie postępowania odwoławczego. Nie ulega przecież najmniejszej wątpliwości, że wyłączeniu od udziału w rozpoznaniu kasacji podlega sędzia, który brał udział w wydaniu orzeczenia zaskarżonego w trybie kasacji (art. 40 § 3 k.p.k.), nie zaś sędzia, który w tej samej sprawie uczestniczył w wydaniu orzeczeń rozstrzygających w przedmiocie kolejno wnoszonych kasacji od kolejno zapadających wyroków sądu odwoławczego, wydanych przez całkiem inne składy orzekające. Autor wniosku zdaje sobie z tego sprawę, bowiem w jego uzasadnieniu powołuje się na judykaty, w których powtórność orzekania przez tego samego sędziego co do środka odwoławczego w sprawie, w której już raz uchylił zaskarżone orzeczenie, była przedmiotem ocen na płaszczyźnie art. 41 § 1 k.p.k., a nie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, niemającej w tej sytuacji racji bytu. W uzasadnieniu autor wniosku wprost zresztą przywołuje okoliczności uzasadniające to właśnie uchybienie, a nie naruszenie określone w art. 439 § 1 pkt. 1 k.p.k.

Powyższe ma znaczenie tylko dla oceny, czy rozważane pismo procesowe należy traktować jako wniosek sygnalizujący Sądowi Najwyższemu konieczność wznowienia postępowania kasacyjnego z urzędu – według przepisów art. 9 § 2

k.p.k. oraz art. 542 § 1 i 3 k.p.k., powołanych w podstawie wniosku – czy też jako określony w art. 540 § 1 k.p.k. wniosek strony, powołującej się w istocie na wadę orzeczenia niestanowiącą uchybienia określonego w art. 439 § 1 k.p.k. (i zresztą w ogóle nienależącą do kategorii podstaw wznowieniowych, przewidzianych w rozdz. 56 k.p.k.). Niezależnie bowiem od powyższego jest oczywiste, że postępowanie kasacyjne zakończone postanowieniem Sądu Najwyższego oddalającym kasację w ogóle nie podlega procedurze wznowieniowej.

Jednolite i ugruntowane od lat stanowisko Sądu Najwyższego w tym zakresie jest jednoznaczne. Odsyłając wnioskodawcę do licznych, szczegółowo uzasadnianych judykatów (zob. m.in. postanowienia SN: z dnia 12 kwietnia 2001 r., III KO 53/99, OSKW 2001, z. 7-8, poz. 67, z dnia 27 czerwca 2001 r., III KO 115/00, OSNKW 2001, z. 9-10, poz. 83, z dnia 5 lipca 2007 r., V KO 15/07, lex 460027, z dnia 25 listopada 2010 r., V KO 87/10, lex 844186), w tym miejscu należy jedynie podkreślić, że wznowienie, określone przepisem art. 540 § 1 k.p.k. oraz w art. 543 § 3 k.p.k., następuje w odniesieniu do postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem. Do tej kategorii orzeczeń należą tylko orzeczenia Sądu Najwyższego rozstrzygające merytorycznie o przedmiocie procesu, a więc np. orzekające (po uchyleniu zaskarżonego orzeczenia) o umorzeniu postępowania, czy uniewinnieniu (art. 537 § 2 k.p.k.). Nie należy do niej natomiast postanowienie Sądu Najwyższego oddalające kasację, jako że postanowienie to – rozstrzygające jedynie o niezasadności skargi (i niestwierdzeniu uchybień podlegających badaniu z urzędu na podstawie art. 536 k.p.k.) – nie narusza prawomocności orzeczenia, które tą kasacją zostało zaskarżone i które zakończyło postępowanie. W takim razie, w świetle art. 544 § 2 k.p.k. oraz przepisów wymienionych powyżej, nie ulega wątpliwości, że postępowanie o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego oddalającym kasację jest niedopuszczalne.

W związku z powyższym, traktując rozważane pismo procesowe nie według wskazanej w nim podstawy prawnej czynności procesowej, lecz według rzeczywistej treści oświadczenia co do jej znaczenia (art. 118 § 1 i 2 k.p.k.), wskazującej na złożenie przez stronę wniosku o wznowienie postępowania kasacyjnego, Sąd Najwyższy orzekł o pozostawieniu tego wniosku bez rozpoznania (art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k.), jako niedopuszczalnego z mocy

ustawy, tj. art. 544 § 2 k.p.k. w zw. z art. 540 § 1 *in princ.* k.p.k., obciążając skazanego kosztami postępowania wznowieniowego stosownie do treści art. 639 k.p.k.

O ile natomiast autor wniosku dopatruje się przesłanki wznowienia postępowania z urzędu z powodu niedostrzeżenia powagi rzeczy osądzonej w odniesieniu do przypisanego przestępstwa z art. 258 § 3 k.k., to nic nie stoi na przeszkodzie, by zasygnalizował to uchybienie w sądzie właściwym do rozważenia tej kwestii według przepisu art. 544 § 1 k.p.k.